

24 ur. Z nepopisno naglico se umikajo našim očem drevo za drevesom, postaja za postajo in vas za vasjo. Vlak se ustavlja komaj na vsakih 40 kilometrov dalje, v dravski banovini samo štirikrat, na Rakeku, v Ljubljani, na Zidanem mostu in v Brezčah, po tleh ostale države pa 28krat.

V Beogradu sva malone na pol pota do Gjevgelije. Po 24 urah nagle vožnje stoji najin vlak na postaji v Skoplju, od tu pa potrebuje še toliko kakor preko dravske banovine, da doseže tretji dan najinega odhoda ob 3. uri 7 minut obmejno Gjevgelijo, končni cilj najinega pota. Vsa hitra vožnja je torej vendarle trajala dobrih 28 ur in nama vzela en dan in skoraj dve noči mirnega spanja v domači postelji, saj sva prevozila progo, ki je dolga 1256 km.

Zdaj, po tej prestani vožnji, si boš, dragi prijateljček, pač mnogo laže napravil sliko o velikosti in razprostranjenosti svoje domovine. Zdaj boš mogel tudi razumeti, če ti povem tole: Meje kraljevine Jugoslavije objemajo kraje, ki so razprostrti preko 248.665 km². Saj boš vedel, da ležijo ti kraji na levi in desni ob progi najine ekspresne vožnje in da se razprostirajo v nedogledne dalje na eno stran tja do Drave in Donave in preko njih, na drugo pa do obale Jadranskega morja. Prav tako boš razumel, ko boš bral, da je Jugoslavija po površini svoje zemlje v vrsti 33 evropskih držav in držav dvanajsta večja država.

Na tem prostoru jugoslovenske zemlje je živel ob ljudskem štetju dne 31. januarja 1921. skupaj 11 milijonov 984.911 prebivalcev. S tem visokim številom svojih ljudi pa pride naša država v primeri z drugimi državami Evrope celo na deseto mesto. Jugoslavija je peta država za vesilami, Rusijo, Nemčijo, Veliko Britanijo z Irsko, Francijo in Italijo, in obenem zadnja, ki šteje svoje prebivalstvo na več ko deset milijonov duš. Po številu prebivalstva so močnejše od Jugoslavije samo še Poljska, Španija, Romunija in Češkoslovaška.

Zgornji dve števili si boš laže zapomnil, ako ju nekoliko zaokrožiš. Ako zmanjšaš površino za 15 km², dobiš 248.650 km², ako pa dvigneš število prebivalstva za nekaj preko 15.000, boš dosegel okroglih 12 milijonov. In če bi ti ti dve števili ušli iz spomina, tedaj boš iz skušnje, ki si jo dobil na najini skupni vožnji, vedel vselej povedati: Kraljevina Jugoslavija je tako velika in tako prostrana, da jo v ekspresnem vlaku prevoziš komaj v 28 urah nagle vožnje.

Kaj ne, dragi, velik je svet in velika je tudi Jugoslavija, domovina tvoja in moja, dežela naših očetov, ki ji želiva iz vseh svojih duševnih in telesnih sil polno sreče na vekov veke. Jugoslavija naj živi!

I am sorry!

»Dedek, toliko ste že prehodili, povejte nam kaj iz tujih dežel!«

Bil sem v Londonu. Po ulicah hite ljudje po hodnikih ob vsaki uri, kakor vi, ko hitite opoldne iz šole domov, a po širokih cestah drve tramvaji (električni vozovi), avtobusi in druga vozila. Šel sem hitrih korakov, tako da sem se že precej upehal. Ko sem se v tej gneči nehote zaletel v mimoidočega ali obratno, mi je vsak dejal: I am sorry! (Aj em sori = žal mi je, oprostite!)

V parku na otroškem igrišču se je igrala deca z žogami. In ako je drug drugemu nerodno podal žogo, se je vedno opravičil: I am sorry!

Premišlujte, dragi mladi čitatelji, in ravnajte se po tem.

M. T.

